

Nr 16.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49, i vad propositionen avser försvarsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Driftbudgeten.

Fjärde huvudtiteln.

1:o) **Försvarsstaben: Övningar.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 3, punkt 1, s. 9 och 10 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 januari 1949) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 16 000 kronor.

Anslaget är avsett att för radioanstaltens vidkommande bestrida den ökning av bensinpriset, som föranletts av den av 1948 års riksdag beslutade tillläggsskatten å motorbränsle.

Utskottet. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsstaben: Övningar* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 16 000 kronor.

2:o) **Armén: Övningar m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 10 och 11) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 3 670 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 11 500 000 kronor.

Vid riksdagsbehandlingen av fjärde huvudtiteln för innevarande budgetår förutsattes, att merkostnader i anledning av efterutbildningsövningar skulle få täckas genom anslag å tilläggsstat. Genom beslut den 21 juli 1948 har Kungl. Maj:t medgivit, att under innevarande budgetår finge anordnas efterutbildningsövningar med högst 8 000 man.

För täckande av de med ifrågavarande övningar förenade merkostnader med avseende å arméns övningsanslag, vilket är så knappt beräknat, att utrymme saknas för dessa kostnader, föreslår departementschefen att nämnda anslag förstärkes med 500 000 kronor. Departementschefens förslag innebär vidare, att samma anslag ytterligare förstärkes med 3 170 000 kronor för täckande av uppkomna prisstegringar å drivmedel, till största delen hänförliga till den av 1948 års riksdag beslutade höjningen av bensinskatten.

Utskottet har icke något att erinra mot beräkningen av ifrågavarande förstärkningsanslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Armén: Övningar m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 3 670 000 kronor.

3:o) **Armén: Täckning av vissa kostnader för byggnadsarbeten m. m. vid krigsskolan.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, s. 11—13) att dels medgiva, att dödsboet efter Margareta Holmquist befrias från den ersättningsskyldighet, vari det enligt vad i statsrådsprotokollet angivits kan häfta till kronan, dels ock till *Armén: Täckning av vissa kostnader för byggnadsarbeten m. m. vid krigsskolan* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett anslag av 30 200 kronor.

Ifrågavarande kronan tillkommande fordran, uppskattad per den 31 december 1948 till cirka 93 600 kronor, hänför sig till bristande fullgörande av byggnadsentreprenad — avseende vissa byggnadsarbeten å krigsskolans lokaler å Karlberg — vid en så långt tillbaka liggande tidpunkt som år 1930. Förebragt utredning visar, att det torde vara föga sannolikt, att kronan numera skulle kunna indriva ens någon mindre del av sin fordran. Departementschefen har därför funnit sig böra föreslå, att kronan helt avstår från sitt ersättningsanspråk gentemot dödsboet efter Margareta Holmquist.

För fullgörande av ifrågavarande byggnadsarbeten vid krigsskolan har jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande dåvarande arméförvaltningens fortifikationsdepartement av omhänderhavande medel förskjutit visst belopp. De av ämbetsverket förskjutna, icke ersatta kostnaderna belöpa sig till 30 201 kronor 25 öre. För täckning av dessa förskjutna medel förordar departementschefen, att ett belopp av i avrundat tal 30 200 kronor anvisas å tilläggsstat.

Utskottet finner anledning föreligga för avskrivning av kronans ifrågavarande fordran och tillstyrker alltså förslaget härom. Mot det äskade täckningsanslaget har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva, att dödsboet efter Margareta Holmquist befrias från den ersättningsskyldighet vari det enligt vad i

statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 januari 1949 angivits kan häfta till kronan;

b) till *Armén: Täckning av vissa kostnader för byggnadsarbeten m. m. vid krigsskolan* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett anslag av 30 200 kronor.

4:o) **Lottaorganisationen.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, s. 15 och 16) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kronor.

Anslaget är avsett för bestridande av kostnader i samband med utbildning av för luftbevakningen avsedda lottor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Lottaorganisationen* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Försvarets fastighetsfond.

Arméns delfond.

5:o) **Anordnande av centrala ammunitionsförråd m. m.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 13, punkt 1, s. 65 och 66 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 januari 1949) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 340 000 kronor.

Den äskade medelsanvisningen avser att täcka den minskade behållning å investeringsanslaget 1941/42 Kb IV 5 Anordnande av centrala ammunitionsförråd m. m., som uppkommit därigenom att ett inkomstbelopp å 338 110 kronor 68 öre felaktigt tillgodoförts annat, nu slutredovisat investeringsanslag.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Anordnande av centrala ammunitionsförråd m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 340 000 kronor.

6:o) **Ämbetsbyggnad å Ladugårdsgärde.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 66 och 67) — som avser förstärkning av det å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisade investeringsanslaget av 3 100 000 kronor till Ämbetsbyggnad å Ladugårdsgärde, vilket anslag visat sig otillräckligt på grund av den av kristiden betingade allmänna kostnadsstegringen — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ämbetsbyggnad å Ladugårdsgärde* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 900 000 kronor.

7:o) **Ordnande av Svea artilleriregementes och Stockholms tygstations förläggningar å Järvafältet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 67 och 68) — som avser uppförande av bostäder för kvinnliga ekonomibiträden vid Svea artilleriregementes förläggning vid Risne — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ordnande av Svea artilleriregementes och Stockholms tygstations förläggningar å Järvafältet* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 95 000 kronor.

Marinens delfond.

8:o) **Vissa markförvärv i Stockholms södra skärgård.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, s. 68—70) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 630 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag avser förvärv av ett område utmed Hårsfjärden vid Sotinge om cirka 115 hektar och ett område om 21,8132 hektar å en ö i närheten av Hårsfjärden för att förhindra insyn å marinens befintliga och planerade anläggningar i dessa trakter.

Utskottet, som tillstyrker, att medel i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag anvisas för förvärv av ifrågavarande markområden, förutsätter givetvis, att någon bebyggelse icke igångsättes å dessa områden utan riksdagens hörande.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Vissa markförvärv i Stockholms södra skärgård* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 630 000 kronor.

Befästningars delfond.

9:o) **Anordnande av vissa drivmedelsförråd.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, s. 70 och 71) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

Departementschefen har med hänsyn till den stora betydelse för rikets försvarsberedskap, som måste tillmätas förefintligheten av bombsäkra drivmedelsanläggningar med tillräcklig lagringskapacitet, ävensom till det förhållandet, att avsevärda ekonomiska fördelar för statsverket stå att vinna, därest militära och kommersiella utbyggnadsintressen — flera oljebolag planera utbyggnad av sin cisternkapacitet i Norrland, vilken utbyggnad emellertid avser ovanjordcisterner — samordnas, ansett sig böra tillstyrka, att en bombsäker anläggning för lagring av bil- och flygbränslen snarast kommer till utförande i Norrland. Den ifrågavarande anläggningen, för vilken lämpligt område rekognoscerats genom riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap, har kostnadsberäknats till cirka 3 500 000 kronor. Det nu äskade beloppet, 1 000 000 kronor, avses för påbörjande av anläggningen.

Utskottet. Även utskottet anser sig böra tillstyrka, att den avsedda lagringsanläggningen utföres, och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Anordnande av vissa drivmedelsför-råd* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

Uppskjuten fråga.

10:o) Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande i fråga om Kungl. Maj:ts under *punkten 4*: Försvarets forskningsanstalt: Viss forskningsverksamhet framställda förslag; vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 8 februari 1949.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 15.